

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT

AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, No. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden
ingesonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRYZEN

VOOR 3 MAANDEN,

te Amsterdam..... f 1.—
en Buitensteden franco..... 8.—

Advertentien.

ELKEN REGEL of minder..... 1.75.
Elken regel meer..... 25.
REGEL voor elke advertentie en herhaling..... 36.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten
en Wetenschappen.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 21 Jan. Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dat, gedurende dit barre jaargetijde, de bekende liefdadigheid van onzen geëerbiedigden Koning wederom schitterend heeft uitgesproken, en dat het Z. M. behaagd heeft aan iedere wijk dier stad eene aanzienlijke som gelds te doen toekomen tot ondersteuning der noodlijdenden. De berigten omtrent de hoogrootheid dier som, aan ieder der Wijkmeesters tot dat einde toegezonden, verschillen; en dit valt voor ieder ligt te begripen, die weet, hoezeer Zijne Majesteit, en de verdere leden van het Koninklijk geslacht, gewoon zijn, steeds zoo veel mogelijk in stilte wel te doen. Dit echter blijkt stellig, dat die som voor iedere wijk verscheidene honderd guldens bedraagt, en dat Z. M. verklaard heeft, 's wekelijks, zoo lang de strenge koude zal aanhouden, eene gelijke som te zullen afzonderen.

AMSTERDAM, 22 Januarij. Bij Zijner Majesteit besluit van den 5den Januarij, n°. 62, zijn benoemd tot leden der Evangelisch Lutherseke Synode, ter vervulling der bestaande vacature met 1 Januarij 1833, de heeren: J. Decker Zimmermann, predikant te Utrecht; secundus, F. J. Domela Nieuwenhuis, predikant te Utrecht; G. Eckhart, predikant te Groningen; secundus S. Gerrits, predikant te Heerenkerk; J. F. Onken, te Utrecht; secundus, J. F. L. Schröder, hoogleraar te Utrecht; J. Nieuwenhuis, hoogleraar te Leyden; secundus, J. T. Stegel, te Haarlem.

Bij hetzelfde besluit zijn wijders bij dezelfde Synode benoemd: tot president, de heer J. Decker Zimmermann, predikant te Utrecht; tot vice-president, de heer J. C. A. Santers, predikant te Haarlem; en tot secundus van den vice-president, de heer G. F. Sartorius, hoogleraar te Amsterdam. Wij ontleenen aan het dagblad van 's Gravenhage de volgende berigten uit Scheveningen:

De zee is zoo ver meer, dat de stoombooten voor den wal niet meer kunnen loopen, maar de Brievenmalen en eenige passagiers. Onmiddellijk is eene der stoombooten weder vertrokken, met de Brievenmaal en een groot aantal reizigers, waaronder er zijn, die over land van Hamburg herwaarts zijn gekomen; de andere stoomboot blijft voor den wal liggen, om op eene latere Brievenmaal te wachten.

Vier vischschepen van Middelharnis en twee visschers van Vlaardingen zijn ook heden morgen voor den wal gekomen; daar er geene mogelijkheid bestaat, om in de zeegeen binnen te loopen. Een vaartuig van Vlissingen, naar hier met oesters bestemd, is in het ijs bezet geraakt; twee matrozen zijn de handen en voeten bevroren; het vaartuig zal weg zijn; de lading is evenwel met groote moeite gelost.

Men verneemt verder, dat, zoo de vorst blijft aanhouden, er later, kans ont van hier naar Frankrijk en Engeland zullen verzonden worden.

Het vijfde jaargetijde strekt zich tot in de zuidelijke deelen van Europa uit. Te Konstantinopel was de koude in de laatste dagen van December zoo sterk toegenomen, dat een gedeelte der binnenhaven den 27 bevroren was; een verschijnsel, hetwelk aldaar zeer zeldzaam is.

's GRAVENHAGE, 20 Jan. Door de stedelijke Regering dezer stad is, bij besluit van den 19den dezer, vastgesteld, om op aanstaanden maandag, den 22sten dezer, eene algemeene inzameling van gelden bij de ingezetenen te laten doen, waarvan de opbrengst tot uitdeeling van brandstoffen zal

worden aangewend. (Ook in den strengen winter van 1823 is tot dat einde eene kollekte uitgeschreven, welke alstoen ruim f 2,300 heeft opgebracht). De Heeren Diakenen van de onderscheidene gezindheden zullen hunne diensten bij gemelde kollekte presteren.

Z. K. H. Prins Alexander met Hoogstdezelfs zuster, Prinses Sophia, zijn heden ochtend naar Rotterdam vertrokken, ten einde de tegenwoordige wintervermaken op de Maas bij te wonen. Heden namiddag zijn beiden alhier teruggekeerd.

Tot leden der hoofd-kommissie tot de zaken der Israëlieten zijn bij voortdurend benoemd, de heeren de Castro en Asser.

ANTWERPEN, 20 Jan. Op de beurs verspreidde zich het gerucht, dat een groot gedeelte van Gend in brand stond; latere berigten evenwel toonden het overdrevene daarvan aan. Tot dusverre zijn alleen de Augustijner kerk en eenige belendende huizen eene prooi der vlammen geworden, terwijl men hoop voedt, alle verdere rampen te zullen kunnen voorkomen.

De reizigers, welke heden morgen uit Gend met de eerste yandaar, over den spoorweg, vertrekkende wagens, alhier zijn aangekomen, brachten de tijding, dat, bij hun vertrek, de inwoners dier stad in de grootste angst en vrees verkeerden. Een felle brand is gedurende den nacht in de kerk der Augustijnen uitgebarsten, en heden morgen stond dit gebouw in volle vlam. Vreesselijke geruchten verspreiden zich door de stad, men zeide, dat, bij gebrek aan water, het onmogelijk was de vlammen te stuiten, dat de brand zich reeds aan de belendende huizen mededeelde, en dat men misschien het blok, waarvan de kerk der Augustijnen een gedeelte uitmaakt, aan de vlammen ten prooi zou moeten geven. Indien dit laatste zich bevestigt, dan zou die brand een verschrikkelijk gevolg hebben, want in ditzelfde blok bevinden zich, behalve de genoemde kerk, de teekenen-akademie, verschillende fabrieken, en vele groote en schoone gebouwen.

Wij melden deze tijding alleen, volgens het zeggen van reizigers, en hopen, dat de mededeelingen door hun vorgegroot zijn; zeker echter is het, dat te Gend eene groote verslagenheid heerschte, en men alle manieren in de stad noodzaakte, bijstand te bieden; men verzekert zelfs, dat aan het garnizoen van Termonde het bevel is gegeven, om over den spoorweg naar Gend ter hulp te snellen.

Andere berigten houden in: dat te Gend het oude klooster der Augustijnen, hetwelk thans tot een museum is ingerigt, in brand stond, en dat hetzelfde reeds met sommige gebouwen eene prooi der vlammen werd. Vele huizen deelden in datzelfde lot, alsmede eene fabriek, naar men zegt, die van den heer Poelman. Deze tijding loopt tot 8 ure 's morgens. De brand duurde voort, en men was bezig het museum van schilderijen te ontruimen.

Gep 20 Jan. Heden morgen, tusschen drie en vier ure, ontstond er brand in het Augustijner klooster alhier. Men is tot hertoe onzeker nopens de aanleidende oorzaak van dit ongeval. Volgens sommigen, zou de brand in de sacristy zijn ontstaan; anderen vermeenen, dat dezelfde begonnen zou zijn in de fabriek van den heer Paridans Van der Waerden, die een groot gedeelte van het oude klooster in gebruik had.

Slechts een klein gedeelte werd alsnog door de Augustijner geestelijken bewoond.

Alhoewel spoedig hulp werd aangebragt, waren de spuiten niet in staat om water te geven, wegens de vorst; men is echter ten 8 ure den brand meester geworden, en heeft denzelven kunnen beperken tot de kerk en de fabriek; beide deze gebouwen zijn geheel vernield, want hetgeen van de kerk nog staat is niet meer te herstellen. Er is zelfs eene zeer hooge façade, die ieder oogenblik dreigt te vallen.

De brand verlichtte heden morgen de geheele stad en veroorzaakte der burgerij de vreesselijkste ongerustheid. De vrees was geenszins ongegrond, daar alle grachten en wateren met eene dikke ijskorst overdekt zijn en de meeste spuiten van particulieren buiten dienst zijn; het zou eene nieuwe ramp zijn bij het strenge jaargetijde en het lijden der armen.

Naar alle waarschijnlijkheid is de brand in eender bovenkamers van het gebouw ontstaan, want de heer Paridans heeft nog den tijd gehad, een groot gedeelte zijner fabrieksgedieren en eenige meubelen te redden. Waarschijnlijk is de fraaie bibliotheek van den overleden bibliothecaris Lammen, bestaande uit meer dan 18,000 nummers en thans aan den heer van Coetsem toebehoorende, eene prooi der vlammen geworden. Wanneer dit zoo is, is het verlies voor de wetenschappen van groot belang, want zij bevattede verscheidene kostbare boeken en manuscripten.

De Augustijner geestelijken waren verplicht zich in overijling door de vlugt te redden, ofschoon zij eerst eenen ouden ziekelijken broeder hebben geborgen. Hunne kerk was eene der parochiale van Gend.

Men maakt melding van verscheidene ongelukken; er is echter nog niets zekers bekend; ook weet men nog niet of alle gebouwen verzekerd waren.

ENGLAND.

LONDEN 17 Jan. De beide huizen van het Parlement zijn gisteren vergaderd geweest; in dat der Lords heeft Lord Glenelg eenige papieren, betreffende de zaken van Canada, ter tafel gebragt. Na eene korte woordenwisseling kwam men evenwel overeen, de discussien, wegens de door den minister voor te stellen maatregelen omtrent dat gewest, tot donderdagaanstaanden te verschuiven. Ongetwijfeld vond men het doelmatig; dat die discussie eerst in het huis der gemeenten plaats had. De vergadering werd dus tot aanstaanden donderdag geadjourneerd.

De zitting van het huis der gemeenten werd omstreeks 4 ure des namiddags geopend. Na het behandelen van eenige andere zaken werd het overige van den avond aan de belangen van Canada gewijd. Lord Russell opende de discussie, en gaf kennis van een adres van H. M., waarin Hoogstdezelve haar leedwezen betuigt over het gebeurde in Canada, en stelde zijne lordschap daarna voor om de vergadering te schorsen, welk voorstel met eene meerderheid van 100 stemmen werd verworpen.

Het huis der gemeenten vergaderde dus weder op woensdag den 17den ten 4 ure des namiddags. Lord Russell las in deze zitting het adres van H. M., en droeg de bill voor, waarin voorloopige voorzieningen omtrent de zaken van Canada worden voorgedragen, welke hoofdzakelijk daarin bestaan, om naar Canada eene genoegzame krijgsmagt te zenden, doch tevens aan al de inwoners, zonder onderscheid, constitutionele instellingen te schenken. De nieuw benoemde

MINCELVARE.

DE COLLECTE.

In een warm vertrek, eenvoudig doch met smaak gemeubeld, zat, dicht bij de snorrende kachel, om eenen ronden disch, de vlijtige..., een wakker burger en huisvader, die de algemeene aching, welke hij genoot, dubbel verdiende. Als procuratiehouder van een aanzienlijk huis van Negotie te Amsterdam, onderscheidde hij zich door werkzaamheid, voorzienige zorg en scherpzinnig beleid; als huisvader bevoonde hij zich, onder den Goddelijken zegen, een onvermoeid en uitmuntend meester in de groote kunst om zijne kinderen tot Godvruchtige, nuttige en weldadige leden der Maatschappij te vormen. Zijn gehele gezin leverde een onafgebroken schouwspel op van liefde en eensgezindheid, en het gebeurde menigwerf, dat een opmerksaam gastvriend, getuige zijnde van de zorg der ouders, van der kinderen gehoorzaamheid, van den stillen, behagelijken toon van omgang, die daaruit voortvloeide, en van de huisselijke genoegens, tot welke dit alles aanleiding gaf, zijne aandacht niet kon bedwingen, maar een oogenblik naar buiten trad om de kransen af te wisschen, welke dat tooneel, waaraan de personen, die het vormden, geheel gewoon waren, hem uit de oogen persten. Boven alles prentte de deugdzaam... zijnen kinderen, naast de liefde tot den Schepper der Natuur, eene onbepaalde liefde tot den Naaste in; en leerde hun, van de vroegste jeugd af aan, onbekrompenheid met zuinigheid, eigenzorg met weldadigheid op de verstandigste wijze vereenigen.

Dat huisgezin was alleen; het was zondag. Naar het Goddelijk voorbeeld, in het werk der schepping, was de vrome... altijd gewoon, op zes dagen arbeids eenen dag van rust te doen volgen. Gedurende de werkdagen bestond hij enkel voor zijnen plicht, op den verheven zondag bestond hij enkel voor zijn genoegen, dat is, met andere woorden, hij bestond dan enkel voor de dienst des Allerhoogsten en voor zijn huisselijk geluk; dan was hij geheel kind voor den Oneindige, dan was hij geheel vader voor zijne kinderen.

O, lieve, Papa! wat is dat WINTERAVONDLIEDJE toch mooi! sprak de veertienjarige EDUARD, die het tweede deel van TOLLENS nieuwe gedichten voor zich had, en met inspanning en vuur daarin stil had zitten lezen.

Ja wel is dat een uitmuntend liedje, antwoordde de heer B..., het is mij altijd voorgekomen, een der schoonste werken van onzen grooten volksdichter te zijn, en in zekeren zin is het misschien wel het beste, want ik ben er van overtuigd, dat menig arm menschen en menig behoeftig gezin, zoo niet alle, dan toch een gedeelte van zijne des winters ontvangene weldaden, aan den invloed van dat liedje te danken heeft. Maar lees het ons overluid eens voor; of zoudt gij van uwen rijkdom aan anderen niet willen mededeelen? Hoe begint het ook:

Het oosten blaast, het wintert fel,

't Is buiten vinnig koud;

God dank, wij hebben turf en hout;

Wij zitten warm en vol.

Is het niet zoo? — Ja, het is aandoenlijk, en wat hebben wij niet nog veel meer dan turf en hout? — Zie onze vensters eens aan, de koude lucht vindt er nauwelijks ge-

legenheid om naar binnen te dringen. Buiten zijn ze met bekleede toglaten gewapend, binnen verschansen wij ons achter overgordijnen van dikke stof. Onze voeten, in wollen kousen en digte schoenen of jaarzen gestoken, rusten op een warm tapijt, en onze geheele kleeding is zoodanig, dat wij de turven en het hout des noods wel zouden kunnen ontherten. Van dat alles hebben de armen niets. Hunne vensters zijn veel slechter dan de onze en volstrekt niet voorzien, in vele ontbreken zelfs de glasruiten. Hoe hun schoeisel en hunne kleederen zijn, kunt ge zien aan de weinigen, die zich met hunne versletene lampen nog in de felle koude durven wagen; maar met de armen, die te huis blijven, is het nog veel erger gesteld. Uw hart zou er bij breken, als gij wist, welke tooneelen de armenverzorger der verschillende gemeenten in onze stad ontmoeten. Op enkel stroo, dikwijls op de naakte planken, en geheel zonder dekking of met geen ander dek dan van eenige oude zakken, vinden zij talloze oude menschen, talloze zieke vaders en moeders en met deze talloze kinderen en zuigelingen, allen even verhongerd, even vermagerd en uitgeteerd, en even bekommerd des morgens voor den dood des hongers, des avonds voor den dood der koude. Terwijl wij nu zitten bij de vrolijke kachel, op het warme tapijt, en ons naar ligchaam en geest verkwikken en verheugen, zitten honderd-duizenden met half bevroren voeten en handen op koude steenen vloeren bijeengeschouwd, zonder verstrooijing, zonder voedsel en zonder vuur, enkelen uitgezonderd, die in kortstondige weldade, hunne magere vingers misschien nog gestrekt houden tegen het koude glas van een venster, om te zien of de koude lucht er niet meer in slaagt.

gouverneur, lord Durham, zou, met behulp van eenen raad, bestaande uit twintig leden, het oppergezag en de wetgevende magt uitoefenen. De leden van den gezegden raad zouden voor de eene helft uit bewoners van Opper-Canada en voor de andere helft uit inwoners van Neder-Canada zijn zamengesteld. Bij deze eerste lezing is die bill met eene meerderheid van 191 op 205 stemmen doorgegaan, en de tweede lezing daarvan bepaald op maandag aanstaanden. Zijnde de vergadering tot dien dag geadjourneerd.

Londen 19 Jan. Heden ten half drie ure, des namiddags, terwijl de werklieden bezig waren, om eenen ingang onder de gewelven van de Koninklijke beurs daar te stellen, barstten de vlammen aldaar plotseling uit; dadelijk werden twee brandspuiten naar die plaats gebragt, en spoedig was men het vuur meester.

Gisteren avond heeft het Huis der Lords eene zitting gehouden. Na eene tweede lezing der Bill, over het jaargeld der hertogin van Kent, ging men over tot de zaken van Canada. Lord Glenelg werd door Lord Ellenborough berispt over het niet vroeger ter tafel brengen der verwachte documenten, betrekkelijk die zaak. Lord Glenelg verontschuldigde zich hieromtrent, waarop Lord Ellenborough verzocht te mogen weten, of de edele baron eenige dépêches aan Lord Gosford had gezonden, tusschen den 20 Nov. 1836 en 10 Maart 1837, behelzende de voorschrijving van den weg, dien het gouvernement gevolgd wenschte te zien.

Lord Glenelg antwoordde, dat, toen hij het laatste tot het Huis gesproken had, omtrent dit onderwerp, hij alstoen beloofde te zullen zien, of er nog meerdere dépêches bestonden, welke voegzaam konden voorgelegd worden. Hij had bevonden, dat er nog twee waren, maar van geheimen en vertrouwelijk aard, in welker voorlegging hij geenszins kon toestemmen. Lord Ellenborough nam daarmede genoegen.

Lord Glenelg stelde nu het adres aan H. M. aan het Huis voor, onder betuiging van zijn vertrouwen, dat de Lords hetzelfde gereedelijk zouden goedkeuren.

Het voorstel adreft aldus als volgt:

«Een eerbiedig adres aan H. M. te overhandigen, ten einde H. M. dank te zeggen voor Hoogstderzelver gunstige mededeeling van stukken, betrekkelijk Canada; — H. M. te verzekeren, dat de ernstigste beraadslagingen van het Huis zullen gericht zijn tot de voorbereiding van zulke maatregelen, als de tegenwoordige omstandigheden zouden kunnen vorderen; — Aan H. M. ons diep leedwezen te betuigen, dat eene kwalijkgezinde partij in Canada tot gewelddadigheden en dadelijken opstand was gekomen, met doel, om hunne gehoorzaamheid aan de kroon op te zeggen; — Aan H. M. ons genoegen te betuigen daarover, dat dit alles was te keer gegaan niet minder door H. M. getrouwe onderdanen in Noord-Amerika, dan door H. M. krijgsmagt; en H. M. te verzekeren, dat, terwijl dit Huis steeds bereid is om wezenlijke grieven te herstellen, wij onverwikkbaar besloten zijn ter ondersteuning van H. Ms. pogingen tot demping van opstand en herstel van rust.»

Na vrij lange debatten is dit voorstel met algemeene stemmen aangenomen.

De lords Glenelg en Brotham hebben beiden vrij lang gesproken. De eerste heeft den staat van zaken in Canada, en den loop der gebeurtenissen, naar zijne inzichten, aan het Huis voorgelegd.

Wij vinden ter overneming belangrijk alleen iets uit de rede van lord Durham; wegens de stelling, waarin deze zich bevindt, gelijk wij reeds hebben medegedeeld:

«Het komt mij voor, dat het in de eerste plaats pligt is, het oppergezag van het bestuur H. M. te doen gelden; en in de tweede, de waardigheid en eer der wet te handhaven, zorgdragende, dat dezelve ook in de afgelegenste hut van Canada, niet verwaarloosd worden. Ik gevoel, dat ik aan deze verplichtingen eerst dan zal voldaan hebben, wanneer de kroon en de wet niet meer worden belaagd. Deze eerste en voorloopige onderwerpen geregeld hebbende, zal ik, met terzijdestelling van elke Fransche, Britsche of Canadiaansche partij, want ik wil niets van al deze partijen weten, alleen in allen onderdanen zien van H. M.; want, ik herhaal het, ik wil jegens allen gelijkelijk regtvaardig zijn, allen gelijke bescherming verleenen.»

En verder: «Mylords, ik wil van uwe toegevendheid niet te veel vergen. Ik ga naar Canada, niet, om aldaar eene zoodanige magt uit te oefenen, waarmede de geleerde lord zegt, dat ik bekleed ben, maar ik ga, om in de eerste plaats het oppergezag der kroon en der wet in Canada te herstellen, en in de tweede plaats, om aan de beide provinciën dier kolonie, eene constitutie te schenken, welke haar eene eigene plaats onder de koloniën van het rijk zal aanwijzen, en tot derzelve eigen eer en voordeel strekken.»

De escadrons kavallerie, naar Canada gedestineerd, zullen zonder paarden vertrekken, en aldaar van andere paarden voorzien worden. Majoor Biggs is met zaakkundige per-

sonen vooruit vertrokken, om daarvoor te zorgen.

— Vroeger was vermeld, dat de montering der ligte infanterie, naar Canada bestemd, veranderd zou worden. Dit berigt is echter ongegrond.

— Gisteren heeft lord Durham aan het Ministerie van koloniën gearbeid.

— Uit Liverpool hebben wij berigten tot gisteren avond ten zes ure:

De voortdurende oosten-winden beletten de aankomst van tijdingen. De berigten uit Canada, die men elk oogenblik meende te kunnen verwachten, zullen nu nog wel langer uitblijven, daar de wind geene verandering teekent. Het is niet onwaarschijnlijk, dat de pakketten van den 24 en den 1 te gelijk hier zullen aankomen.

Het gouvernement heeft alhier een agent gesteld, om de hier aankomende koloniale berigten ten spoedigste naar Downing-Street over te maken.

D U I T S C H L A N D.

WENE 11 Jan. Volgens nadere tijdingen uit Venetie, verkeert Z. K. H. de aartsbisschop Frederik steeds in zorgelijke omstandigheid. De aartschertog Jan zal zijnen geboortedag op den 20 alhier vieren, en na afloop daarvan zich op zijne landgoederen in Stiermark begeven.

De onlangs bijeengeroepen buitengewone vergadering der Würtembergsche Stenden is den 16den dezer geopend geworden. Blijkens de aanspraak, bij die gelegenheid namens den Koning door den minister van Binnenlandsche Zaken gehouden, waren de Stenden tot deze buitengewone zitting hoofdzakelijk bijeengeroepen, om zich bezig te houden met het onderzoek van een ontwerp voor een nieuw wetboek van strafregt, en met de herziening van de wetgeving op het punt der tolregten. Reeds in de eerste zitting der tweede Kamer, op den 17den, is het bovengemelde ontwerp van straf-wetboek ingediend. In die zelfde zitting heeft de afgevaardigde von Feuerlein de Hanoversche aangelegenheden ter sprake gebragt, en voorgesteld, dat de Kamer openlijk haar leedwezen over de willekeurige afschaffing der Hanoversche grondwet betuigen en het vertrouwen uitspreken zou, dat zoowel de Deutsche Bondsvergadering als de Würtembergsche regering stappen zouden doen, om door de herstelling der afgeschafte grondwet de gemoederen in Hanover en in de overige Deutsche Staten gerust te stellen. De behandeling van dat voorstel werd tot den volgenden dag uitgesteld, als wanneer men verwachtte, dat de ministers in de vergadering zouden wezen, in wier bijzijn men het gepast oordeelde over deze aangelegenheid te spreken.

HANOVER, 16 Jan. Dewijl door de strenge koude H. M. de Koningin verhinderd is deel aan de openbare Godsdienst te nemen, zoo is door Z. M. bij Hoogstdezelfs Godsdienstige gevoelens, besloten, dat in het Koninklijk paleis voor het Hofgezin bijzondere Godsdienst zal gehouden worden. Van nu af zal er alzo den eenen zondag in de Engelsche, en den anderen in de Deutsche taal Eeredienst plaats vinden. Dit bewijs van Christelijke vroomheid, waardoor ons regerend huis uitmunt, moet alle getrouwe onderdanen tot vroegde verstreken.

F R A N K R I J K.

Part. Corresp. PARIS 19 Jan. De conversie der 5 pCt. renten, hoezeer slechts van ter zijde in de Kamer der Gedeputeerden aangeroerd, maakt heden het onderwerp van verschillende redeneringen in de dagbladen uit.

Het Journal des Débats is ver van te kunnen begrijpen, dat men zooveel belang hecht aan een maatregel, welke op zijn best een te goed van 100,000 francs per Departement zou opleveren, en een ongunstigen indruk op het publiek oordiet zoude hebben; aan dat crediet, waaraan Frankrijk twee malen deszelfs redding verschuldigd is geweest.

Dit blad vermeent dan, dat eene aflossing van dat papier meer dan onwettig zou zijn, omdat dezelve als institutionneel te beschouwen is, daar de grondwet, hoezeer de onteigening veroorloovende ten algemeene nutte, gewild heeft, dat de eigenaar bij die onteigening een billijk voordeel zoude vinden, hetgeen hier het geval niet zijn kan. Is dit niet, zoo als de heer Lamartine heeft aangemerkt, op de wet van het maximum terugkomen? Is dit niet een blijk van feodale verachting voor de roerende eigendommen? Zoo er onder het arsenaal der 40,000 wetten, uit de omwenteling gesproten, eene enkele wet bestond, welke letterlijk inhoudt deze schreuwende onbillijkheid mogt regtvaardigen, wij zouden van dezelve, even als van zoo vele duizenden andere wetten zeggen, dat zij opgeschort is, als strijdende met onze zeden en onze grondwet; maar wij zeggen dit nog ééns, eene zoodanige wet bestaat niet. Zoo de aanhangers der conversie dezelve mogten kennen, laten zij dan die dan aan de renteniers vertoonen!

De National, die dezelfde kwestie behandelt, denkt er

geheel anders over. Dit dagblad vermeent, dat die maatregelen zoude gezien worden in de provinciën, en zulks op de navolgende redenen:

» De hoofdkwestie, de maatschappelijke kwestie, ligt hierin. Zijn de werklieden in het algemeen, de landbouwers, de fabrikanten, de daglooners ten platten lande, die der steden al dan niet geïnteresseerd om zich tegen den laagst mogelijken prijs de werktuigen tot het verrigten van hunne arbeid, dat is, kapitalen, te verschaffen? In wiens voordeel werkt de vermindering van de interest, van welk kapitaal ook. Het zij in geld, in landerijen of in huizen bestaande. In het voordeel diergenen, welke dat kapitaal bezigen, dat is, aan de massa der nijvere ingezetenen. Deze vermindering van interest, waar dezelve ook moge plaats hebben, heeft de een' gelukkigen invloed op den algemeenen prijs van het geld. De reductie der 5 pCts. renten is dus billijk, zoo het gelijkelijk geene grotere waarde heeft dan 4 pCt. De reductie zoude voordeelig voor den Staat wezen, daar dezelve eene bezuiniging van 25 millioenen voor de schatkist zou opleveren. Zulks zoude dus eene gunstige uitwerking op de nijvere klasse hebben.

De Kamers, en voornamenlijk die van gedeputeerden, welke reeds sedert eene maand bijeen is, schijnen te sluimeren; de Spaansche kwestie heeft hare krachten uitgeput; men is eerst tot de zamenstelling der bureaux overgegaan en de ontwerpen van wetten zijn in handen van commissiën gesteld, welke geene groote activiteit aan den dag leggen. Inderdaad zijn de eerste weken van iedere zitting als ware het verloren behalve voor de intrigues; dezen tijd maken de ministers zich ten nutte om zekere belangen, welke die van het land niet zijn, te bevoordeelen, en men werkt op de leden door bal diners, enz., om eene alles goedkeurende meerderheid te erlangen.»

Het kieskollegie van het 6de arrondissement van Parijs, bij Koninklijke ordonnantie van den 18 bijeen geroepen, om een' gedeputeerde in plaats van den heer Strago te benoemen. De verkiezing zal op den 8 Februarij plaats hebben. Men denkt, dat de heer Jacques Lafitte gekozen zal worden.

— Uit eenen, in den Moniteur bekend gemaakten staat blijkt dat het batig saldo van de amortisatie-kas, en van die van depôt en consignatiën, gedurende de laatste drie maanden van 1837, bedraagt eene som van fr. 81,003,802.20.

— Te Lyon zijn 3 schildwachten, die aan den linker oever der Rhone eenen post bezetteden, in den nacht van den 1 op den 15 dezer, door de strenge koude bevangen, en als de gevolgen daarvan overleden.

BAYONNE 15 Jan. Eene nieuwe expeditie, 6000 man sterk, onder het bevel van den infant Don Sebastiaan, zal den Ebro overtrekken om in Asturië werkzaam te zijn, vergezeld door Gomez en den Russischen generaal Konschols. Zariataga zal het onderbevelhebberschap in de Baskische provincie op zich nemen. De pastoor Merino is met 20 kavalleristen naar Sierra vertrokken; den 12 bevond zich Don Carlos in te Llodio.

Part. Corresp. BAYONNE, 16 Jan. Hoe aangenaam het ook zijn zou, u dikwerf te schrijven, zoo is volslagen gebrek aan nieuws eene voldoende reden van verschooning, tenzij ik mocht willen verdrichten. De Carlisten, die tot de 2de en 3de expeditie behooren, bevinden zich nog altijd in de vallei van Mena. Espartero bepaalt zich tot het doen van eenige schijn-bevegingen. Anna de beide zusters van Don Ebro, in de rigting van Miranda. Deze generaal schijnt inderdaad de zaak van Don Carlos te dienen, terwijl ik reeds men heb te gelooven, dat er thans onderhandelingen met dezen vorst zijn aangeknoopt, hetgeen overigens strookt met eenige gesprekken, die ik daaromtrent met den hertog Frias en den Generaal Alava, tijdens hun verblijf te Bayonne heb.

In Spanje, zoowel als in Frankrijk, verwacht men met ongeduld het einde van de discussie over de paragraaf, het trekkelijk de Spaansche aangelegenheden, en, indien zoo alles schijnt aan te duiden, daarbij alle hoop op interventie verijdeld wordt, dan lijdt het geen twijfel of een nieuw tijdvak zal voor Spanje aanbreken; het Ministerie zal alsdan met geweld omvergeworpen worden en de heethoofdige partij zal zich van het gezag meester maken; het zullen geene Mendizabal's en Calatrava's, maar Caballero's en Olazaga's, met andere woorden, doldriftige republikeinen zijn, die het roer van den Staat zullen besturen. Nog een weinig tijds en wij zullen misschien in dat ongelukkige land een nieuw 93 of eenen anderen 18^{den} Brumaire beleven.

— Brieven uit Madrid van 12 Januarij melden, dat Toren in de Kamer der gedeputeerden zich uitdrukkelijk ten voordeele eener transactie met Don Carlos heeft uitgelaten.

S P A N J E.

MADRID, 10 Jan. De zitting van de Kamer der gedeputeerden had den 9^{den} plaats; dezelve was eenigzins onstuimig.

vergaat. Maar komaan, EDUARD, waar blijft gij met de voorlezing van uw WINTERAVONDLEEDJE?

De heer B... gaf deze wending aan het gesprek, want hij was te zeer aangedaan om te kunnen vervolgen.

Ook EDUARD was ontroerd, maar die ontroering zelve verhoogde de uitwerking van het uitmuntend dichtstukje; toen hetzelfde geëindigd was, blonken er tranen in de oogen van al de huisgenooten, en gelijk het liedje met een gebed, zoo eindigde ook de voorlezing met eene diepe stilte, in welke het dankbaar gemoed zich tot den Almagtige verhief.

Die dichter TOLLENS moet een voortreffelijk mensch zijn, sprak ANNA.

Men mogt hem, zeide BRIGITTA, wel Vader TOLLENS noemen; zoo als wij gewoon zijn te spreken van Vader CATS.

Zeker is het — liet Mevrouw B... daarop volgen, dat gedichten als dit op zulk eenen titel regt geven, want er is geen twijfel aan, zij oefenen eenen grooten en weldadigen invloed op het volk uit.

En toch, sprak EDUARD, zijn er nog zoo veel ongeoefelde en wreede menschen.

Maar er zijn ook vele gevoelige en goede menschen, hernam de heer B..., ik houd mij verzekerd, dat dit nu weder blijken zal bij de Collecte, die nu op handen is.

Ja, denken wij toch aan die Collecte, riep Mevrouw B... uit, wanneer zal zij ook plaats hebben?

Dingsdag den 23sten dezer, sprak ANNA.

Ik kan het niet helpen, lieve Papa, zeide BRIGITTA, maar ik ben regt boos op ons Stadsbestuur, dat die Collecte zoo laat gedaan wordt. Is dat nu tijd om te beginnen, nu de felste koude reeds 14 dagen heeft geduurd, en de Hemel weet hoe veel menschen reeds.....

Stil, lieve BRIGITTA, sprak de heer B..., uwe gramschap welt op uit eene goede bron; maar wees voorzigtig in het oordeelen over de Regering. In alles, wat van den kant der overheid gedaan wordt, moet u te werk gaan met orde. De koude is ditmaal zeer spoedig ingevallen, en wij weten niet aan welke bepalingen op het onderwerp der Collecten de stedelijke Regering gebonden is. In allen gevalle kunt gij gerust zijn; de armen zijn niet geheel verlaten geweest. Er is alreeds hier en daar gecollecteerd. Vele goedgeede, menschievende en voortvarende ingezetenen hebben, uit eigen beweging, reeds liefdegiften verzameld, en ik verzeker u, dat zij uitdeelingen van kledingstukken, dekens, brandstoffen en voedsel gedaan hebben. Bovendien kan ik er bijvoegen, dat deze menschen vrienden niets verzuimd hebben, om zoo veel mogelijk te zorgen, dat niemand vergeten wierd. In kelders en kluisen hebben zij zich begeven, en de huizen tot onder de dakpannen doorzocht, om de ongelukkigen op te sporen. Op vele plaatsen zijn zij behoudende en reddende engelen geweest.

Dat moge de Almagtige aan die edele menschen vergelden! riep BRIGITTA in vervoering uit.

Dat zal de Almagtige ongetwijfeld vergelden, hervatte de heer B..... Doch, hoe dwalen wij zoo af van onzen TOLLENS? Lees dat compleet nog eens over, EDUARD, waarin de dichter zijnen huisgenooten beveelt, om toch vooral geen armen ongetroost te laten voorbijgaan:

Het oosten blaast, het wintert vreed
't Is buiten bitter koud;
Den stumpert, die geen uitkomst weet,
Behoort een vlakje van ons kled,
Een spaander van ons hout.

Hoort, maagd en knaap! hoe laat het zij,
Wie kloppen magt, ontsluit!
Dringt oud noch jong de huisdeur uit
En zendt geen mensch voorbij....
Wat hoor ik? Alleg! doet op, bawind!
't Is buiten ruw en guur!
o Zond ons God, door weer en wind,
Eene arme moeder met haar kind,
Zij kwamt ter goeder uur.

Toen EDUARD gelezen had, hernam de heer B....: Het zou wel wonder en geheel iets vreemds zijn, wanneer nu op eenmaal, terwijl gij allen zoo wel gestemd zijt, door weer en wind heen eene arme moeder met haar kind, of een afgeleefde grijsaard, of eene verlatene kleine, allen evenzeer te beklagen, en hulpbehoevend voor u trad; maar als dat gebeurde zoudt gij zeker om strijd opspringen en den ongelukkigen helpen, verwarmen en voeden zoo veel gij vermogt; en als gij gevoed, verwarmd en geholpen had, dan zoudt ge waarschijnlijk nog gaarne van uwe spaarpenningen geven, om uwen reddeling ook voor morgen en overmorgen en voor nog veel langer tijd tegen koude en tegen honger, ja, tegen den dood misschien te beveiligen.

O, ik zou gaarne mijnen geheelen spaarpot geven, riep EDUARD.

En ik, riep ANNA.

En ik, riep BRIGITTA.

Welnu, ging de heer B.... voort, dan zult gij dingsdag die gelegenheid hebben, niet om uwen geheelen spaarpot te geven, want men mag ook zich zelven niet voorbijzien, maar om te geven uit uwen spaarpot zooveel als uwe verstandige moeder zal goedkeuren. Dingsdag zullen niet één, maar

